

-
2. Масленіков Є.І. Управління орендними операціями та їх облік на підприємствах машинобудування // Праці Одеського політехнічного університету. – 2011. – Випуск 3(37). С.106
 3. Водоп'янова О. Договори від А до Я // Спеціальний випуск бухгалтерського тижневика «Дебет-Кредит». – 2009. – Частина 1
 4. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 5-те вид. доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2011. - 976 с.
 5. Вишневецька В. Ремонт/улучшение арендованных основных средств: учет у арендодателя

Варчук О.А., Амуррова О.В., Крисенко А.В.

ВНУТРІШНІЙ ТА ЗОВНІШНІЙ АУДИТ: ВІДМІННОСТІ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Аудиторську діяльність в Україні було запроваджено у 1993 р. з ухваленням Закону «Про аудиторську діяльність» [1]. З його ухвалення активно почав розвиватися ринок аудиторських послуг суб'єктів підприємницької діяльності – спеціалізованих фірм та самостійних аудиторів. За цією діяльністю в нашій державі стежить Аудиторська палата України (АПУ). Вона надає відповідні сертифікати й ліцензії. Сертифікат аудитора підтверджує кваліфікаційний рівень його власника, ліцензія надає йому (або фірмі, у якій він працює) право провадити цей специфічний вид підприємницької діяльності [2].

Згідно із Законом України «Про аудиторську діяльність» аудит – це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам [1].

Аудит розрізняють як зовнішній та внутрішній. Більш поширеним серед вітчизняних підприємств є використання зовнішнього аудиту, а внутрішній аудит використовує незначна кількість великих підприємств.

Існує багато різних підходів до визначення понять «внутрішній» та «зовнішній» аудит та виявленню відмінностей між ними. Дослідженням цього питання присвятили свої праці Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Потопальська Г.Г., Савченко В.Я., Сопко В.В. та ін.

На думку Кулаковської Л.П., внутрішній аудит може розглядатися як невід'ємна частина загальної системи управління. Об'єкти перевірки залежать від мети і завдань, поставлених перед аудитом керівництвом підприємства (як правило, це функції системи контролю й обробки інформації). Завдання внутрішнього аудиту – допомогти відповідним працівникам покращити ефективність своєї роботи. Внутрішні аудитори є залежними і підпорядковуються керівництву підприємства, вони перевіряють бухгалтерську інформацію на достовірність і подають керівництву результати аналізу, оцінку, рекомендації, поради та інформацію про діяльність об'єктів, що ними перевірялися. Внутрішні аудитори не зобов'язані мати сертифікат аудитора. Це може бути фахівець із бухгалтерського обліку, економіст або фахівець з інших економічних спеціальностей. Зовнішній аудит проводиться аудиторськими фірмами (приватними аудиторами), регламентується юридично і дає змогу зовнішнім групам спостерігати і контролювати діяльність організації та її керівництва. Зовнішні аудитори надають аудиторські послуги на договірних засадах і несуть відповідальність за свій висновок, критерії, на яких цей висновок базується. Основним обов'язком зовнішніх аудиторів є оцінка регулярної фінансової звітності підприємств. За результатами здійсненої

перевірки зовнішні аудитори подають висновки про повноту, достовірність та відповідність чинному законодавству перевіrenoї інформації і надають звіт клієнту, де вказують на слабкі сторони контролюючих систем підприємства. Останнім часом зовнішні аудитори розширяють свої функції: вони додатково дають якісну оцінку діяльності підприємства, його економічності, ефективності й результативності; надають послуги у вигляді консультацій з питань оподаткування, управління і роботи інформаційних систем, щодо налагодження бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю тощо [3].

Савченко В.Я., визначає, що внутрішній аудит незалежну діяльність в організації (на підприємстві) з перевірки й оцінювання роботи цієї організації в її інтересах. Внутрішні аудитори вивчають господарські операції з метою надання рекомендацій щодо економного й ефективного використання ресурсів, досягнення найкращого кінцевого результату і вироблення політики компанії. Аудит має допомогти керівникам у виконанні їхніх функцій і сприяти підвищенню прибутковості підприємства [4].

Потопальська Г.Г., вважає, що зовнішній аудит – це елемент інфраструктури ринку, який поєднує користувачів інформації та її елементів, встановлює довіру між ними, сприяє прозорості ринку і розширенню ділових контактів. Тобто зовнішній аудит працює на «зовнішньому полі» підприємства. Головна ж мета внутрішнього аудиту – контроль за оптимальним функціонуванням усіх структурних підрозділів установи, за їх адекватною поведінкою в конкретних умовах макросередовища. Отже, внутрішній аудит працює на «внутрішньому полі» підприємства [2].

Отже, як визначає Потопальська Г.Г., і ми цілком погоджуємося з її думкою, «було б помилково вважати, що зовнішній аудит виконують сторонні фірми, а внутрішній – штатні працівники організації», тобто проведення внутрішнього аудиту можливо здійснювати не тільки власними силами підприємства ай користуватися послугами незалежних аудиторів.

Проведене теоретичне дослідження, дозволяє зробити висновки, що відмінностями внутрішнього і зовнішнього аудиту є мета, завдання, призначення, суб'єкти за якими він здійснюється, організація проведення та користувачі інформації.

Список літератури:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 23.04.1993 року № 3125–12.
2. Потопальська Г. Г. Зовнішній та внутрішній аудит в Україні // Український соціум. - 2005. - № 1 (6). - С.93-100.
3. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В., Організація і методика аудиту: Навч. посіб. -2-е вид. – К.: Каравела, 2005. – 560с
4. Савченко В.Я. Аудит: Навчальний посібник - К.: КНЕУ, 2002. - 322с.
5. Богомазов М. Зовнішній та внутрішній аудит: взаємозв'язок і розподіл функцій // Вісник НБУ. – 2001. – Лип. – С. 60–62.
6. Бутинець Ф. Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. – 2-ге вид., переробл. та доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 672 с.
7. Національний норматив аудиту № 24 «Врахування роботи спеціалістів внутрішнього аудиту» / Національні нормативи аудиту. – К.: Вища школа; Знання, 1998. – 574 с.